

Triskaidekafobie

Het is zondagochtend. Ik hoor het modem slechte jazz spelen terwijl mijn moeder verbinding maakt met het internet. Ik ben in de badkamer.

Ik ben er onlangs achter gekomen dat mijn moeder af en toe namen van vooralsnog niet-uitgevonden psychische aandoeningen in de zoekmachine van Yahoo intikt: 'tiener waanideeën syndroom', 'hyperactieve verbeelding probleem', 'holistisch gedrag stabilisering'.

De eerste pagina die je te zien krijgt als je 'tiener waanideeën syndroom' in Yahoo intikt, heeft te maken met het syndroom van Cotard. Het syndroom van Cotard is een tak van autisme waarbij mensen geloven dat ze dood zijn. Op de website staan een paar sterke citaten van slachtoffers van die ziekte. Ik heb die uitspraken een tijdje gebruikt als het gesprek even doodviel onder het avondeten of als mijn moeder vroeg hoe het op school was geweest.

'Mijn lichaam is vervangen door een schelp.'

'Mijn innerlijke organen zijn van steen.'

'Ik ben al jaren dood.'

Ik zeg die dingen nu niet meer. Hoe meer ik deed of ik een lijk was, hoe minder open ze werd over zaken op het gebied van geestelijke gezondheid.

Ik stelde vroeger vragenlijstjes op voor mijn ouders. Ik wilde ze beter leren kennen. Ik vroeg dingen als:

Wat voor erfelijke ziekten kan ik erven?

Wat voor geld en grond kan ik erven?

Als je kind geadopteerd was, op welke leeftijd zou je hem dan over zijn echte moeder vertellen?

- a) 4-8
- b) 9-14
- c) 15-18

Ik ben bijna vijftien.

Ze bekeken die vragenlijstjes wel, maar ze gaven er nooit antwoord op.

Sindsdien neem ik mijn toevlucht tot heimelijk onderzoek om achter de geheimen van mijn ouders te komen.

Een van de dingen die ik heb ontdekt, is dat mijn vaders baard van een afstand weliswaar oranje-rood lijkt, maar als je van dichtbij kijkt is hij in feite een subtiele mengeling van zwart, blond en rozerood.

Ik ben er ook achter gekomen dat mijn ouders al twee maanden geen seks hebben gehad. Ik hou hun intimiteit in de gaten via de dimmer in de slaapkamer. Ik weet wanneer ze het gedaan hebben, want dan staat de knop de volgende ochtend nog steeds op halverwege.

Ik heb ook ontdekt dat mijn vader aan aanvallen van depressie lijdt: ik heb een leeg potje tricyclische antidepressiva gevonden in de prullenmand onder zijn nachtkastje. Het potje staat nog steeds tussen mijn oude Transformers. Depressie komt in aanvallen. Net als malaria. Mijn vader kan van een mug een olifant maken.

Ik heb al mijn intuïtie nodig om te achterhalen wanneer een aanval van mijn vaders depressie begonnen is. Hier zijn twee tekenen: één, ik kan hem vanuit mijn zolderkamer de vaatwasser horen legen. Twee, als hij met de hand schrijft drukt hij zo hard met zijn pen op het papier dat het mogelijk is om, bij een bepaald licht, aantekeningen van twee of drie dagen in het oppervlak van ons gemakkelijk afneembare plastic tafelkleed te zien staan.

Ben naar yoga,

lamsvlees in de koelkast,

Ll

Ben naar Sainsbury's,

Ll

Graag Channel 4 opnemen, 21.00 uur,

Lloyd

Mijn vader kijkt geen tv, hij neemt alleen maar dingen op.

Er zijn manieren om erachter te komen dat een aanval van depressie afgelopen is: als pap een ingewikkelde woordspeling maakt, of als hij een homo of een oosters persoon imiteert. Dat is allemaal een goed teken.

Om mijn toekomst goed te kunnen plannen, heb ik er baat bij om op zo jong mogelijke leeftijd op de hoogte te zijn van de psychische problemen van mijn ouders.

Ik heb nog niet het juiste woord gevonden voor de aandoening van mijn moeder. Ze heeft geluk, want haar psychische problemen kunnen worden aangezien voor karaktertrekken: behulpzaamheid, charme en evenwichtigheid.

Ik heb meer over de menselijke natuur opgestoken door naar de doordeweekse ochtendpraatprogramma's van ITV te kijken dan zij in haar hele leven. Ik heb tegen haar gezegd: 'Je bent niet bereid de leegte in je intermenselijke ervaringen aan te pakken,' maar ze luistert niet.

Er zijn aanwijzingen dat de psychische toestand van mijn moeder aan haar baan te wijten is. Ze werkt bij de bestuursdienst van de gemeente. Ze heeft veel collega's. Een van de regels bij haar op kantoor is dat je op je verjaardag geacht wordt *je eigen* gebak mee te nemen.

Wat me allemaal weer terugbrengt bij de medicijnkast.

Ik schuif de spiegeldeur opzij. Mijn gezicht gaat via een *cross-fade* over in zwart-witte doosjes met zalf tubes, pillen in doordrukstrips en bruine flesjes dichtgestopt met watten. Ik zie Imodium, Canesten, Piriton, Benylin, Robitussin, plus een paar verdacht uitzierende holistische middeltjes: arnica, echinacea, sint-janskruid en wat uitgedroogde aloë-verabladeren.

Ze denken dat ik emotionele problemen heb. Ik vermoed dat ze me daarom niet willen belasten met die van henzelf. Wat ze niet lijken te begrijpen is dat hun problemen mijn problemen al zijn. Misschien erf ik wel mijn moeders zwakke traanbuizen. Ze hoeft maar tegen een beetje wind in te lopen en de tranen komen al uit haar buitenste ooghoeken tevoorschijn en biggelen omlaag naar haar oorlelletjes.

De beste manier om mijn ouders wat meer over zichzelf te laten vertellen, zo heb ik besloten, is om ze de indruk te geven dat ik emotioneel stabiel ben. Ik zal tegen ze zeggen dat ik naar een therapeut ga en dat hij of zij zegt dat er niet zoveel met me aan de hand is behalve dat ik me afgesneden voel van mijn ouders, en dat ze wat scheutiger met hun anekdotes zouden moeten zijn.

Er is een kliniek niet ver van mijn huis die allerlei soorten therapeuten bevat: fysio-, psycho-, bezigheids-. Ik ga voor mezelf na welke therapeut de minste moeilijkheden zal opleveren. Mijn lichaam is zo ongeveer perfect, dus ik kies voor dr. Andrew Goddard B.Sc.M.Sc., een fysiotherapeut.

Wanneer ik opbel, neemt een mannelijke secretaresse op. Ik zeg tegen hem dat ik een vroege afspraak bij Andrew wil omdat ik ook nog naar school moet. Hij zegt dat ik op donderdagochtend terecht kan. Hij vraagt of ik wel eens eerder in de kliniek ben geweest. Ik zeg nee. Hij vraagt of ik weet waar het is en ik zeg ja, het is vlak bij de schommels.

Tot mijn verbazing kom ik erachter dat er ook detectivebureaus in de gouden gids staan. Echte detectivebureaus. Eentje heeft als slogan: 'U kunt vluchten, maar u kunt zich niet verbergen.' Ik vouw de hoek van de pagina om zodat ik hem makkelijk terug kan vinden.

Donderdagochtend. Meestal laat ik mijn moeder me wakker maken, maar vandaag heb ik de wekker op zeven uur gezet. Zelfs onder mijn dekbed kan ik hem aan de andere kant van de kamer horen tetteren. Ik heb hem gisteren in de plastic bak met kapotte joysticks verstopt zodat ik eerst mijn bed uit zou moeten komen, de kamer door zou moeten lopen en hem aan het snoer uit de bak omhoog zou moeten trekken voordat ik de snooze-knop in zou kunnen drukken. Dat was een tactische manoeuvre van mijn vorige ik. Hij kan heel wreed zijn.

Terwijl ik ernaar lig te luisteren, doet de wekker me denken aan het autoalarm dat afgaat zodra er een vrachtwagen voor zwaar transport voorbijrijdt. Dat alarm huult als een robotbaby.

De auto is eigendom van de man op nummer zestien van de straat onder ons, Grovelands Terrace. Hij is panseksueel. Panseksuelen worden seksueel aangetrokken tot alles. Beziel of onbeziel, dat maakt niet uit: handschoenen, knoflook, de Bijbel. Hij heeft twee auto's: een Volkswagen Polo voor dagelijks gebruik en een gele Lotus

Elise voor speciale gelegenheden. Hij parkeert de VW voor zijn huis en de Lotus aan de achterkant, in mijn straat. De Lotus is de enige gele auto bij mij in de straat. Hij is erg gevoelig.

Ik heb heel wat keren gezien hoe hij op een holletje door zijn achtertuin komt aangelopen, het hek openduwt en met zijn sleutels naar de weg wijst. Het huilen houdt op. Als het 's avonds laat gebeurt, kijkt hij naar boven om te zien hoeveel lichten er aangegaan zijn achter de ramen van de huizen in mijn straat. Hij controleert de auto op kras-sen, en gaat met een grote hand teder over de motorkap en het dak.

Eén keer heeft hij met tussenpozen van middernacht tot vier uur in de ochtend staan janken. Ik had de volgende dag een wiskundeproefwerk bij Mrs. Griffiths en ik wilde hem laten weten dat dit gedrag in onze gemeenschap niet wordt geaccepteerd. Dus ging ik in de middagpauze naar huis – na het proefwerk slecht gemaakt te hebben – liep de straat in en zorgde ervoor dat ik moest overgeven op de motorkap van zijn Lotus. Het was vooral Pop-Tart bosbessenkoek. Het regende hard die middag, en tegen een uur of vier was het lesje weggespoeld.

Wanneer ik uiteindelijk beneden kom voor het ontbijt, vraagt mijn vader waarom ik zo vroeg op ben. 'Ik ga om halfnegen bij een therapeut langs – dr. Godard BSc Hons.' Ik zeg dit alsof het niet zoveel voorstelt, dit nieuw verworven verantwoordelijkheid nemen.

Hij houdt er op slag mee op een banaan in plakjes te snijden over zijn muesli. De opengevouwen bananenschil ligt in zijn handpalm om hem tegen de neerwaartse snijbeweging van zijn lepel te beschermen. Dit is een man die weet wat rijpheid is.

'O, oké. Goed zo, Oliver,' zegt hij, knikkend.

Pap zweert bij voorbereiding; hij laat zijn muesli de hele nacht in de koelkast staan, zodat de halfvolle melk volledig wordt geabsorbeerd.

'Ja, ach, niks aan de hand, hoor. Ik dacht gewoon ik wil weleens een babbeltje maken over een paar dingen,' zeg ik heel nonchalant.

'Dat is heel goed, Oliver. Wil je wat geld?'

'Ja.'

Hij haalt zijn portefeuille tevoorschijn en geeft me een twintigje en een tientje. Ik weet wanneer ik paps geld uitgeef, want hij vouwt de bovenkant van de twintigjes altijd om, als een beddenlaken, zodat ze zonder op te vallen in zijn portefeuille passen. Blinde mensen vouwen hun bankbiljetten ook.

‘Halfnegen,’ zegt hij, terwijl hij op zijn horloge kijkt. ‘Ik rij je er wel even heen.’

‘Het is vlakbij, op Walter’s Road. Ik loop wel.’

‘Het is geen probleem,’ zegt hij. ‘Ik wil het graag.’

In de auto behandelt mijn vader me teder.

‘Ik vind het heel knap van je’ – hij kijkt in zijn zijspiegel, doet de richtingaanwijzer aan en slaat rechts af Walter’s Road in – ‘dat je dit doet, Oliver.’

‘Het stelt niks voor.’

‘Maar weet je, als je ergens over wilt praten, je moeder en ik hebben aardig wat meegemaakt, misschien dat wij je ook kunnen helpen.’

‘Wat voor soort dingen?’ vraag ik.

‘Nou ja – we zijn niet zo onschuldig als je denkt,’ zegt hij, met een vlugge blik opzij die alleen maar seksfeestjes kan betekenen.

‘Ik zou best eens een keer willen praten, pap.’

‘O, hartstikke goed.’

Ik glimlach omdat ik wil dat hij denkt dat we een kameraadschappelijke verstandhouding hebben. Hij glimlacht omdat hij vindt dat hij een goede vader is.

Pap stopt voor de kliniek en kijkt me na terwijl ik het voorplein oversteek. Ik zwaai naar hem. Zijn gezicht staat gespannen in een mengeling van trots en bezorgdheid.

De praktijk ziet er helemaal niet uit als een ziekenhuis. Hij doet me denken aan het huis van oma: een en al trapleuningen en tapijt. Aan de muur hangt een poster van een ruggengraat die zich verheft als een adder, klaar om gif te spuiten. Ik volg de bordjes naar de wachtkamer.

Er zit niemand bij de receptie. Ik druk op een deurbel die aan de balie bevestigd is. Ernaast staan de woorden ‘Bel voor assistentie’.

Ik blijf op de bel drukken tot ik voetstappen van boven hoor komen.

Ik pak de *Independent* uit het krantenrek en ga op de stoel naast een Edensprings waterkoeler zitten. Hoewel ik geen dorst heb, schenk ik een bekertje in alleen maar om de doorzichtige kwal klokkend naar de oppervlakte te zien stijgen.

De stoelen zijn erop gemaakt om je houding te verbeteren. Ik recht mijn rug. Ik doe alsof ik de krant lees. Ik ben een forens.

Een stem zegt dat ik Mr. Tate moet zijn. Ik kijk op en hij staat voor me met een klembord in zijn hand. Hij heeft grote handen. Ik herken hem.

‘Als je dit formulier even zou willen invullen, dan kunnen we beginnen,’ zegt hij, terwijl hij me het klembord overhandigt. ‘Jij woont toch op nummer vijftien? Jij bent de zoon van Jill?’ vraagt hij.

Ik realiseer me dat hij de panseksueel is die op Grovelands Terrace woont. Het verbaast me dat panseksuelen als receptionist mogen werken.

Ik zie ervan af om een vals adres op te schrijven.

‘Oké. Prima. Loop maar mee.’

We gaan een kamer binnen waar een stretcherachtig bed in staat, met een skelet in de hoek. Er is niemand in de kamer behalve wij. De panseksueel gaat in de stoel van de dokter zitten.

‘Sorry, ik weet niet of ik me al voorgesteld heb. Ik ben dr. Goddard,’ – hij steekt me zijn hand toe – ‘maar zeg maar Andrew, alsjeblieft.’

Zijn handen zijn van dichtbij nog groter. Niet waar – gewoon een kwestie van schaal.

‘Zo,’ hij kijkt even naar mijn formulier, ‘Oliver. Zeg het maar.’

Ik vertel hem dat ik last van mijn rug heb. Dat hij pijn doet.

‘Oké, als je misschien even je kleren uit wilt trekken – alles behalve je onderbroek – dan kunnen we je bekijken.’ Met ‘we’ bedoelt hij ‘ik’.

Ik hou mezelf voor dat ik me niet seksueel bedreigd hoeft te voelen. Hij is niet speciaal in mij geïnteresseerd; voor hetzelfde geld heeft hij het op de printer voorzien.

Ik trek mijn schoenen uit, en daarna mijn spijkerbroek, maar ik hou mijn sokken aan. Dan trek ik in één keer mijn trui en T-shirt uit, om tijd te sparen.

‘Rugklachten hebben vaak voor een deel te maken met je manier van leven.’ Hij drukt een paar toetsen in op zijn toetsenbord. ‘Breng je veel tijd zittend door?’

‘Ik zit op school,’ zeg ik. ‘En ik zit aan mijn bureau op mijn slaapkamer op zolder.’

Hij knikt en kijkt naar zijn computerscherm.

‘Ik kan in alle achtertuinten van jullie straat kijken,’ zeg ik tegen hem.

Hij leest iets, met half toegeknepen ogen.

‘Uh huh,’ zegt hij.

Hij blijft met de pijltjestoets naar beneden gaan.

Ik laat hem zijn kennis bijspijkeren. Hij stopt en wendt zich tot mij. Hij knikt, knippert met zijn ogen, en dan wijst hij naar mijn benen. ‘Oliver, je bent lang voor je leeftijd en je hebt lange dijbenen. Dat betekent dat de meeste stoelen niet geschikt voor je zijn.’

Ik leg mijn handen op mijn dijen.

‘Dan ga je te veel onderuitzakken of achteroverhangen.’

Ik ga rechtop in mijn stoel zitten.

‘Als je even op het bed wil neerploffen, dan zullen we eens kijken wat we kunnen doen.’

Met neerploffen bedoelt hij zitten. Ik ga op het bed zitten, mijn benen bungelend over de rand.

‘Weet jij wat een panseksueel is?’ vraag ik, op mijn hoede.

Hij blijft staan. ‘Nee, ik geloof het niet.’ Hij loopt om het bed heen zodat hij achter me komt te staan. ‘Iemand die iets met potten en pannen heeft?’

Dat is een grapje.

Zijn vingers gaan als een spin op en neer over mijn rug terwijl hij praat. ‘Waarom vraag je dat?’

‘Ken je die buurman naast je, die man van nummer vijftien?’ vraag ik.

‘Bedoel je Mr. Sheridan?’

‘Dat is een koudslachter. Een koudslachter is iemand die zieke paarden slacht.’

Hij zegt niets. Hij wrijft over mijn rug ongeveer ter hoogte van de zesde wervel.

‘Zou je even languit op je buik willen gaan liggen, Oliver? Je kunt je gezicht hierop leggen.’ Hij had ‘languit’ ook weg kunnen laten, dat had twee lettergrepen gescheeld.

Hij wijst naar een klein gat, een beetje als een wc-bril, aan het uiteinde van het bed.

‘Hier, Andrew?’ vraag ik.

Hij knikt. Ik ga op mijn buik liggen en steek mijn neus door het gat.

‘Ik ga het bed nu omlaag doen, Oliver.’ Het bed gaat omlaag, het raakt heel even bezield. Ik vraag me af of het gelogen was dat hij het woord panseksueel niet begreep.

Hij masseert het gebied rond de achtste wervel. ‘Ik ken Mr. Sheridan vrij goed, Oliver.’ Hij is nu omhooggegaan naar mijn nek.

‘Hij is schilder-behanger.’

Hij wrijft over mijn rug ongeveer ter hoogte van de negende wervel.

‘Andrew, hij heeft de ogen en de overalls van een slachter,’ zeg ik.

Mijn moeder zegt dat je, als je iemands naam wilt onthouden, moet zorgen dat je hem tijdens het kennismakingsgesprek minstens twee keer met zijn naam aanspreekt.

Ik kan alleen maar een klein stukje lichtblauw tapijt zien. Ik overweeg erop te spugen. Of om te proberen over te geven.

Hij oefent iets meer druk uit op mijn nek.

‘Dat gezin op nummer dertien is zoro...’ Ik kom adem tekort terwijl hij mijn rug kneedt. ‘Zoroastrisch. Zoroastrianisme is een pre-islamitische godsdienst uit het oude Perzië.’

Ik moet onwillekeurig kreunen. Ik hoop niet dat hij denkt dat ik lig te genieten.

‘Hmm, ik weet vrij zeker dat het moslims zijn, Oliver.’ Hij drukt harder op mijn nek. Als ik zou willen overgeven, zou ik het kunnen.

‘Oké,’ zegt hij. Er bliëpt een apparaat, als een televisie die uitgezet wordt. ‘Ik ga een echografie van je rug maken.’ Ik weet niet wat het woord echografie betekent. Normaal gesproken zou ik het woord op mijn hand schrijven, maar in dit geval moet ik noodgedwongen een stukje van de binnenkant van mijn wang af bijten als geheugensteuntje.

‘Dit is koud,’ zegt hij, en het voelt alsof hij eieren breekt op mijn rug. Het is niet onaangenaam.

Ik denk aan wat hij me verteld heeft over het gezin op nummer dertien en de man op nummer vijftien. Ik denk aan de manier waarop hij mijn rug aanraakt, en het skeletmodel, en dat hij zei dat ik lange dijbenen heb.

Ik zou makkelijk kunnen overgeven.

Hij smeert de gel over mijn ruggengraat en schouders met iets dat aanvoelt als een deodorantroller voor onder je armen. Ik hoef nog geen deodorant te gebruiken. Chips zegt dat een roller voor homo’s is.

‘Ik heb op je auto gekotst,’ zeg ik tegen hem. Hij houdt op met smeren.

‘Wat?’

Het is behoorlijk moeilijk om te praten; mijn wangen worden samen geknepen.

‘Op de motorkap. Maar het is niet blijven zitten door de regen.’

‘Je hebt op mijn auto gekotst?’ zegt hij. Dit is alsof je met een baby praat.

‘Ja, ik heb op je auto gekotst. Die gele. Je alarm was de hele nacht afgestaan en ik wilde je een lesje leren.’

Ik heb echt het gevoel alsof ik misselijk zou kunnen worden. Mijn gezicht begint gevoelloos te worden. Er klinkt nog een bliepend geluid. Ik denk dat hij iets uit heeft gezet. Ik hoor hem heen en weer lopen. Ik ben heel kwetsbaar. Af en toe vang ik een glimp op van een van zijn instappers. Dan blijft hij staan. Ik wacht tot hij iets zegt of doet.

‘Kom maar weer zitten, Oliver. We zijn klaar.’

Na afloop was de dokter heel aardig tegen me. Hij zei dat ik echt heel gezond ben en dat er helemaal niets aan de hand is met mijn rug. Hij gaf me een gratis lendensteun, een salamivormig kussen, omdat hij wil dat we van nu af aan vrienden zijn, zei hij.

Ik verstop de lendensteun onder mijn T-shirt en doe de voordeur open.

Mam zit binnen te wachten, op de op één na onderste traprede.

‘Hoe ging het?’

‘Hartstikke goed – ik voel me echt ontspannen.’

Ze heeft haar haren half gedroogd. De punten zien er donkerder bruin uit dan de wortels.

‘Mooi. Ga je nog een keer?’

‘Nah, het blijkt dat ik alleen maar een klein beetje een jeugdtrauma had; dat hadden we vrij snel opgelost. Hij zegt dat een van mijn grootste problemen was dat ik me niet genoeg met mijn ouders verbonden voel. Ze delen niet genoeg met me.’

Ze kijkt naar me. Ze draagt een afschuwelijke parsee fleece.

‘Wat heb je onder je trui?’ vraagt ze.

Ik kijk omlaag naar mijn ronde borst.

‘Dat is een nieuw kussen.’

‘Wat?’

‘Zodat ik ’s nachts kan slapen. Ik slaap nogal slecht. Dat is voornamelijk jouw schuld.’

‘Mag ik het zien?’

‘Nee. Ik heb gelogen. Het zijn opgerolde pornobladen.’

Ze knijpt haar ogen half toe.

‘Ga je nog zeggen wat er onder je trui zit, Olly?’

Op dit soort momenten ben ik blij dat ik een tiener ben.

Ik maak gebruik van hoe mijn ouders momenteel tegenover vloeken staan – dat ik het *zelf mag bepalen*.

‘Godverdomme!’ schreeuw ik, en ik storm met drie treden tegelijk langs haar heen naar boven. God zij gedankt voor lange dijbenen.

Ik ren naar mijn kamer, ga aan mijn bureau zitten en begin een kort verhaal te schrijven:

Ons zonnestelsel telt negen planeten, waarvan Saturnus de grootste is. De levensvormen van Saturnus zijn stil. Ze hebben geen mond nodig omdat ze communiceren met behulp van gedachten, niet van spraak.

‘Ik wil op mijn kamer blijven,’ denkt een jonge Saturniër tegen zijn moeder.

Zijn moeder begrijpt het volkomen. Ze bevroedt zijn bedoeling op een manier die de gesproken monosyllaben op Aarde nooit zouden kunnen bewerkstelligen. Ze weet dat hij zin heeft om even alleen te zijn – het is niet nodig om te vragen of het goed gaat of om zich zorgen over hem te maken of brochures in huis rond te laten slingeren.

Ik ga met mijn tong over de kleine inkeping in de wand van mijn mond. Vervolgens zoek ik in de encyclopedie het woord echografie op.

Bij echografie wordt gebruikgemaakt van hoogfrequente geluidsgolven om moeilijk te bereiken delen van het lichaam te bestuderen. Echografie werd in eerste instantie in de Tweede Wereldoorlog ontwikkeld om objecten onder water te lokaliseren: dieptebommen, onderzeeërs, Atlantis en dergelijke.

Het eerste dat ik ooit gestolen heb, was drie pond en vijfenveertig pence van de schoorsteenmantel op het verjaardagsfeestje van Ian Grist. Ik heb er Copydex voor gekocht.

Het tweede dat ik ooit gestolen heb, was mijn vaders *Oxford Encyclopaedia*. Ik heb toen een kleine ruzie tussen mijn vader en moeder veroorzaakt. Hij zei: ‘Ik zet hem altijd op precies dezelfde plaats terug als ik hem gebruikt heb, en – kijk! – hij staat er niet.’

De volgende dag is hij twee gebonden exemplaren van de encyclopedie gaan kopen; eentje was zwart en eentje was marineblauw.

‘Oké,’ zei hij, ‘ik heb er nu voor jou ook een gekocht.’

Ik hoorde het boek met een doffe klap op haar bureau terechtkomen.

Een paar maanden later, toen mam naar een congres was, heb ik zijn oude encyclopedie voor de deur van mijn kamer op de overloop laten liggen. Ik wilde dat hij deze zou vinden. Hij lag open op bladzijde 112–113, met het lemma over *cognitieve dissonantie*.

Cognitieve dissonantie is een gesteldheid die in 1956 voor het eerst is geformuleerd door de psycholoog Leon Festinger met betrekking tot zijn hypothese over de cognitieve consistentie.

Cognitieve dissonantie is een toestand waarin sprake is van tegengestelde cognities.

Een cognitie is in feite een gedachte, idee of houding.

De theorie van de cognitieve dissonantie stelt dat tegenstrijdige cognities als een drijvende kracht fungeren die de menselijke geest dwingt nieuwe gedachten of ideeën aan te nemen of te bedenken, of bestaande ideeën aan te passen, teneinde de hoeveelheid dissonantie (conflict) tussen cognities te *minimaliseren*.

Pap las dit lemma en zette het boek vervolgens, zonder commentaar, rustig terug in mijn boekenkast.

Voor mijn laatste verjaardag heeft pap een *Collins Dictionary* op zakformaat voor me gekocht. Hij zou alleen in een zak passen die speciaal voor dat doel ontworpen was.

Zoals je van mijn vader kunt verwachten wanneer hij het gevoel heeft dat hij op een ader van makkelijke, welgevallige cadeautjes is gestuit, kreeg ik met Kerstmis een bloedrode *Roget's Thesaurus* van hem, een rechthoekige uitstulping in mijn kous.

Ik heb mijn naslagwerken bij de hand wanneer ik door de ramen van de burens beneden ons op de heuvel naar binnen kijk.

Ik heb de zolderkamer in een huis dat deels eigendom van mijn ouders en deels eigendom van de bank is.

We wonen halverwege een steile heuvel in een ouderwets rijtjes-huis van drie verdiepingen. De wijk staat bekend als Mount Pleasant. De victorianen hebben de straten in een roosterpatroon aangelegd, zodat alle huizen dezelfde kant op gericht staan en uitkijken over de baai. Volgens mijn ouders heb ik een fantastisch uitzicht, maar ik geloof niet in natuurschoon.

Swansea is gebouwd als een amfitheater. Het stadhuis is iemand op de voorste rij die een onelegante klokkentorenhoed draagt.

Vanuit hun slaapkamer op de eerste verdieping mag pap graag naar de veerboot naar Cork kijken, zoals die vanachter de vuurtoren van Mumbles tevoorschijn komt en dan langzaam verder de baai in schuift.

‘Hier is Corky,’ zegt hij dan, alsof hij de presentator van een spelprogramma aankondigt.

Ik mag graag door de ramen en in de achtertuinen van de huizen op Grovelands Terrace kijken. Ik beschouw mezelf als een uitstekend mensenkenner.

Het gezin op nummer dertien is nog steeds zoroastrisch.

De lelijke oude vrouw op nummer veertien lijdt aan triskaidekafobie. Ze is bang voor nummer dertien.

De man op nummer vijftien is nog steeds een koudslachter.

En dan heb je Andrew Goddard op nummer zestien – zowel een uitstekende panseksuele dokter als een dwangmatige leugenaar.

Zondag. Pap en ik zijn op de vuilstort, wat niets anders is dan een parkeerterrein vol met afvalcontainers, pletmachines en enorme vrachtcontainers. De lucht is betongrijs. Ik ruik verschaald bier, azijn en aarde.

Ik duw wijnflessen op hoofdhoogte door stijve borstels. Het lijkt wel wat op een massagraf en alle groene flessen zijn joden. Er zijn ook bruine en kleurloze flessen, maar lang niet zo veel. Ik pak nog een groene fles uit het krat, met gestapische efficiëntie.

Alle lijken worden vernalen, gerecycled en gebruikt voor de aanleg van snelwegen.

‘Oliver, we moeten je iets vertellen,’ zegt pap, terwijl hij een kartonnen doos vol met tuinafval in een padgroene versnipperaar gooit.

Anders dan de dokter bedoelt pap ook ‘we’ als hij ‘we’ zegt, want mam is alomtegenwoordig.

‘Wie is er dood?’ vraag ik, terwijl ik kogelstotend een fles Richebourg wegwerk.

‘Er is niemand dood.’

‘Gaan jullie scheiden?’

‘Oliver.’

‘Is mam zwanger?’

‘Nee, we –’

‘Ik ben geadopteerd.’

‘Oliver! Hou alsjeblieft je pan!’

Ik kan niet geloven dat hij dat gezegd heeft. Ik stik van het lachen. Opgewonden en rood aangelopen staat hij daar met een stapel zondagsbijlagen in zijn armen. Ik blijf lachen, ook al is het allang niet meer grappig.

Maar wat pap daarna zegt, maakt meteen een eind aan mijn genuif. Ik sta perplex:

‘Je moeder en ik zijn tot de conclusie gekomen dat we aan vakantie toe zijn. We hebben voor ons drieën geboekt, met Pasen. We gaan naar Italië,’ zegt hij.

Infaam

Tijdens de plenaire bijeenkomst verklaarde Mr. Checker dat dit de beste jaren van ons leven zijn. Hij zei dat de meeste herinneringen die we met ons mee zullen dragen in onze schooltijd worden gevormd.

Aan het eind van de bijeenkomst hield Mr. Checker een artikel uit de *Evening Post* omhoog. Hij verduidelijkte:

‘De beagle van de moeder van Zoe Preece heeft achtduizend andere honden verslagen en is winnaar geworden op de Crufts’honden-show.’

Mr. Checker liet Zoe opstaan terwijl wij applaudisseerden, juichten en lachten.

Zoe is niet het dikste meisje bij ons op school; Martina Freeman is veel dikker. Als je Martina dik noemt, duwt ze je tegen een muur en grijpt je bij je ballen. Om die reden is Zoe benoemd tot dikste meisje. Wanneer zij dik wordt genoemd, holt ze weg en schrijft erover in haar dagboek. Ze heeft kort, donker haar en een voortreffelijke huid, met de kleur van volle melk. Haar lippen zijn altijd nat.

Het beste soort pesten gebeurt thematisch. Mijn vriend Chips is een thematische pestkop.

Het is algemeen bekend dat er op de laatste schooldag voor een vakantie, zelfs een korte vakantie, absoluut geen regels gelden.

Het pad naar de schoolvijver loopt door een plantsoen met zieke bomen, brandnetels en lekke voetballen.

Chips doet het aanstellerige drafsje van de hondentrainer op Crufts na terwijl hij Zoe voorgaat over het pad en met tussenpozen dingen uit haar etui op de grond laat vallen alsof het hondenkoekjes zijn.

‘Brave meid,’ zegt Chips, en hij gooit Zoe’s markeerstift over zijn hoofd.

Chips heeft gemillimeterd haar; je kunt precies de contouren van zijn schedel zien, bollend en bultig.

Jordana, Abby en ik vormen de achterhoede. We kijken naar Zoe’s kont wanneer ze zich bukt om haar schrijfwaren te pakken. Ze draagt een broek.

‘Kom maar, meid,’ moedigt Chips haar aan, en hij laat een Nice-day-gummetje vallen, dat uit Zoe’s hand stuitert.

Zoe roept: ‘Hou op!’ en bukt zich. Slachtoffers zijn niet creatief.

Er klettert een gradenboog op het plaveisel. Ik zie Zoe’s melkkleurige huid waar haar T-shirt doorschijnend is geworden van het zweet.

‘Goed zo, Dik, we zijn er bijna.’ Chips laat een palet aan kleurpotloden uit het etui vallen.

We komen bij de kleine schoolvijver met stilstaand water aan. Hij is bedekt met groene algen. Een gezonken tennisbal, mossig maar fluorescerend, licht op onder het oppervlak als een bolletje slijm. De vijver is omzoomd met plaveisel; grote bramenstruiken rukken aan alle kanten op en laten amper genoeg ruimte over om langs de rand te lopen. Chips staat aan de overkant, met zijn mond een beetje open, zijn tong helderrood. Ik kan het kleine, donkere litteken op zijn bovenlip zien, als een schram die bijna is genezen. Met haar linkerhand houdt Zoe de opgeraapte schrijfwaren tegen haar borst. Haar rechterhand gaat naar voren terwijl Chips haar etui boven het water laat bungelen.

‘Geef terug!’ roept ze.

‘Brave meid. Nu omrollen.’

Pesten is een kwestie van solidariteit.

Ik weet niet wie van ons als eerste een hand op Zoe’s rug heeft gelegd – we zijn er alle drie toe in staat – maar zodra één persoon iets doet, moet de rest volgen: een basisregel van het pesten.

Ik voel de ribbel van Zoe’s behabandje en de warmte die van haar huid af komt terwijl mijn hand – onze handen – duwen. Ze valt, niet op de traditionele manier, plat op haar buik, maar met één voet naar voren, alsof de algen haar misschien zouden kunnen dragen. De Reebok aan haar rechtervoet vindt de bodem van de vijver, die maar twintig centimeter diep is. Heel even stel ik me voor dat ze daar blijft balanceren, dikke ballerina op één been, maar haar voet glijdt onder haar vandaan en ze valt op haar gat in de ondiepe smurrie. Haar lini-aal, gum, pennen en potloden drijven op de dichte algen.

We voelen ons allemaal trots; wanneer Zoe met groen bespat T-shirt begint te snikken, terwijl haar schrijfwaren langzaam naar beneden zakken, weten we dat dit een van die levendige jeugdherinneringen zal worden waar Mr. Checker het over had tijdens de bijeenkomst vanmorgen.